

Oude bewoning aan de Transvaalstraat te Lier

Resultaten van het archeologisch onderzoek

Wim Tiri (met bijdragen van Femke Van der Heggen en
Nick Van Liefferinge)

AS Rapportage 2010-18

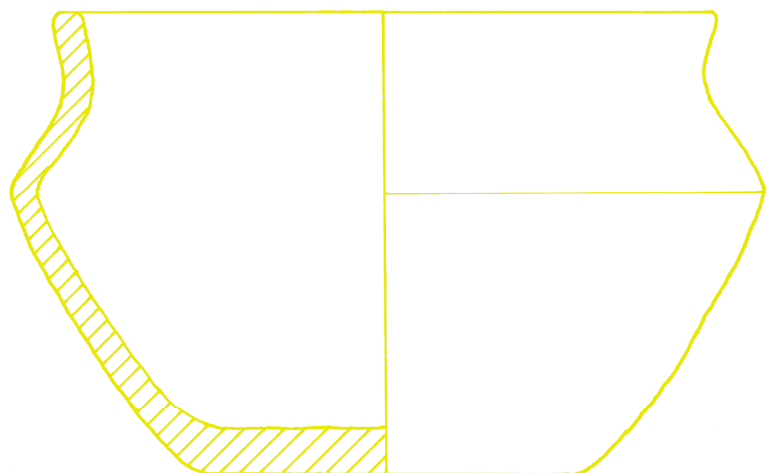
Versie 0.5 – 2010-12-18

In opdracht van Dexia NV

Pachecolaan 44

1000 Brussel

Soort onderzoek:	☒ Opgraving ☐ Prospectie	
Site:	Lier 'Transvaalstraat'	
Vergunningsnummer:	2010/169	2010/169 (2)
Datum aanvraag:	21 mei 2010	21 mei 2010
Aanvrager:	Sophie Van Heymbeeck	Sophie Van Heymbeeck

© 2010 Archaeological Solutions bvba, Paardenstraatje 3, 2800 Mechelen

Foto's: Archaeological Solutions (tenzij anders vermeld)

Tekeningen: Archaeological Solutions (tenzij anders vermeld)

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotocopie, microfilm of op welke wijze ook, zonder voorafgaandelijke schriftelijke toestemming van de uitgever.

Copyright reserved. No part of this publication may be reproduced in any form, by print, photoprint, microfilm or any other means without the permission from the publisher.

Voor inhoud en strekking van ondertekende artikels zijn de auteurs zelf verantwoordelijk

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave.....	3
1 Inleiding.....	5
1.1 Basisgegevens.....	5
1.2 Reden van het onderzoek	6
1.3 Doel van het onderzoek	7
1.4 Samenvatting van het rapport	8
1.5 Dankwoord.....	8
2 Geografische context	10
2.1 Landschappelijke en ruimtelijke situering	10
2.2 Geologie	11
3 Onderzoeksmethode.....	13
4 Onderzoeksresultaten.....	14
4.1 Vooronderzoek	14
4.2 Sporen en structuren.....	15
4.2.1 Paalsporen	15
4.2.1.1 Cluster van paalsporen.....	15
4.2.1.2 Paalsporen	15
4.2.1.3 Gebouwplattegrond : een vierpostenspieker	17
4.2.2 Kuilsporen.....	18
4.2.3 Afvalkuilen	23
4.3 Postmiddeleeuwse periode.....	25
5 Besluit.....	26
6 Lijsten	27
6.1 Literatuurlijst.....	27
6.2 Lijst van afbeeldingen.....	27
7 Bijlagen.....	29
Colofon	30

1 Inleiding

1.1 Basisgegevens

Project	
Naam	Lier - Transvaalstraat
Soort onderzoek	Opgraving
Projectcode	10-AS-12
Gemeentecode	LIE-10-TRA
Opgravingsvergunning	2010/169: Archeologische opgraving t.a.v. Sophie Van Heymbeek 2010/169(2) archeologische controle met een metaaldetector t.a.v. Sophie Van Heymbeek
Betrokken partijen	
Opdrachtgever	Dexia Bank NV Pachecolaan 44 1000 Brussel
Uitvoerder	Projectbureau Archaeological Solutions bvba Paardenstraatje 3 2800 Mechelen
Bevoegd gezag	Vlaamse Overheid, Ruimte en Erfgoed, afdeling Antwerpen Mevr. Annick Arts en Mevr. Alde Verhaert Lange Kievitstraat 111-113, bus 52, 2018 Antwerpen
Geolocatie	
Provincie	Antwerpen
Gemeente	Lier
Plaats	Transvaalstraat
Toponiem	/

Onderzoeksgebied	
Ligging	Transvaalstraat
Grootte	Ca 1500 m ²
Kadastrale gegevens	Afd. 2, sectie 9, 457C, 457D, 457E, 457F, 457G? 457H, 457K, 457L, 457M, 457S, 457T en 467c.
Hoogte maaiveld ¹	Ca 6.50m TAW
Resultaten	
Periode	IJzertijd – (volle en late-) middeleeuwen
Complextype	Nederzettingssporen
Beheer en plaats documentatie	Projectbureau Archaeological Solutions bvba Paardenstraatje 3 2800 Mechelen met digitale en analoge kopieën aan de opdrachtgever, Ruimte en Erfgoed en de Centrale Archeologische Inventaris.
Beheer en plaats vondsten	OCMW Lier Mechelsestraat 14 2500 Lier

1.2 Reden van het onderzoek

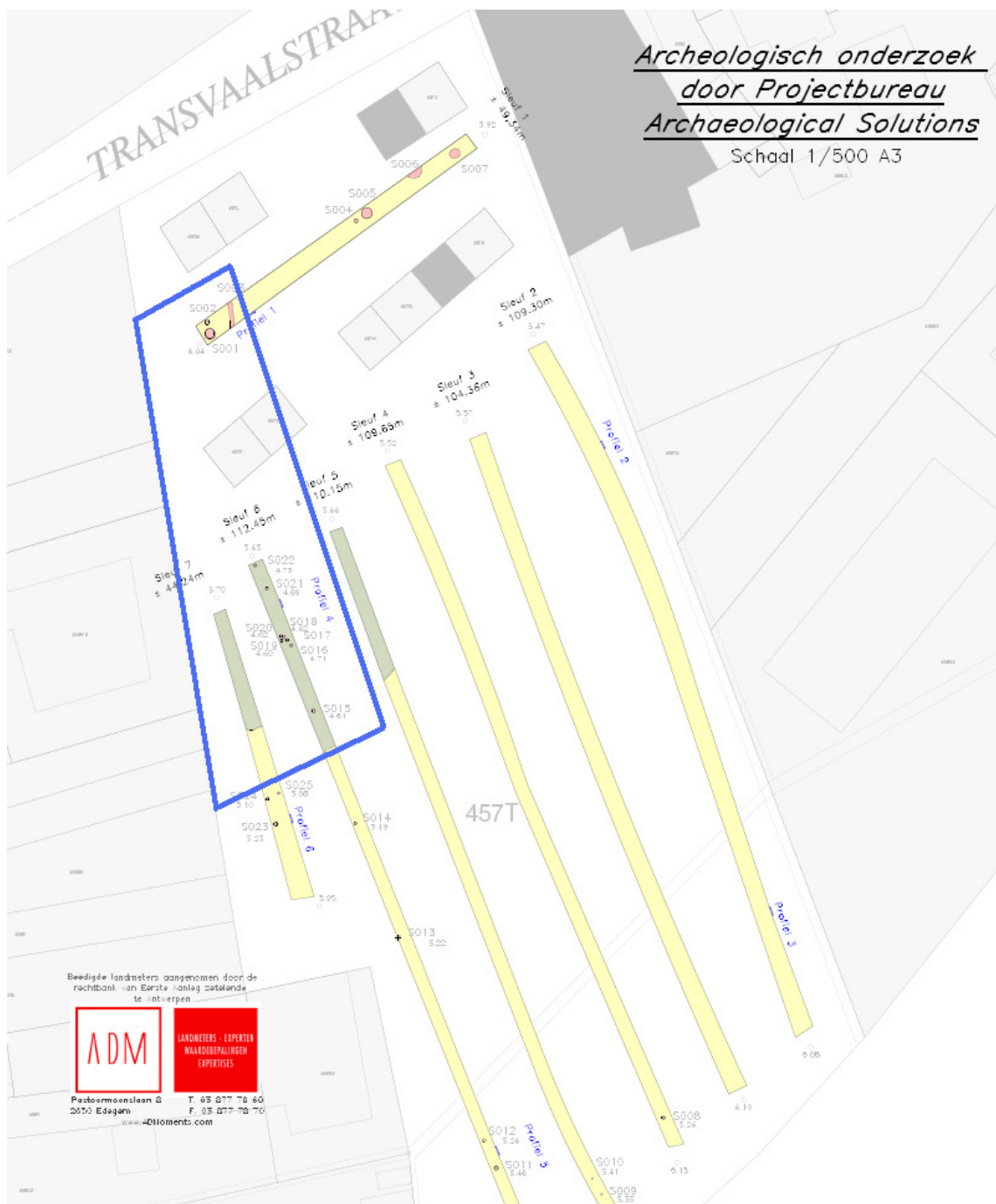
In het kader van de geplande ontwikkeling van een woon- en zorgcentrum voor het OCMW van Lier, werd op de terreinen gelegen tussen de Transvaalstraat en de Ring rond Lier (R16) in het najaar van 2009 een proefsleuvenonderzoek uitgevoerd door Archaeological Solutions, onder de leiding van projectarcheoloog Maarten Bracke. Het plangebied heeft een oppervlakte van 1,22 hectare is gelegen op de percelen die kadastraal gekend zijn als : Lier 2de afdeling, Sectie C, percelen 457 C, 457 D, 457 E, 457 F, 457 G, 457 H, 457 K, 457 L, 457 M, 457 S, 457 T en 467 C.

Uit de resultaten van het vooronderzoek bleek dat een deel van het terrein (ongeveer 1.500m²) in aanmerking kwam voor een vlakdekkend archeologisch onderzoek. Er werden immers mogelijke nederzettingssporen aangetroffen uit de IJzertijd en de (late-) middeleeuwen (cfr 4.1: Vooronderzoek).

Hierdoor werd er op vraag van Ruimte en Erfgoed in opdracht van Dexia Bank NV van 25 mei tot 7 juni 2010 een vlakdekkende opgraving uitgevoerd door het studie bureau Archaeological Solutions onder leiding van Sophie Van Heymbeeck.

De gronden waren eigendom van het OCMW van Lier waardoor het betredingsrecht van de vermelde percelen voor zowel het vooronderzoek als het vervolgonderzoek geen enkel probleem vormden.

¹ Ten opzichte van Oostends Peil.

Afb. 1: Kadastraal plan met aanduiding van het geselecteerde plangebied dat in aanmerking kwam voor een vlakdekkende opgraving.

1.3 Doel van het onderzoek

Het doel van het onderzoek was om het plangebied, waar een intensief grondverzet zal plaatsvinden, in eerste instantie archeologisch te registreren, alvorens alle mogelijke archeologische sporen vernield zouden worden.

Om die reden adviseerde 'Ruimte en Erfgoed' om voorafgaand aan de werkzaamheden een preventief archeologisch onderzoek in te lassen. In eerste instantie werd een prospectieonderzoek door middel van proefsleuven uitgevoerd.

Uit de resultaten van het proefsleuvenonderzoek bleek dat er zich in het noordwestelijke gedeelte van de toekomstige bebouwing mogelijke nederzettingsresten uit het de IJzertijd en de middeleeuwen bevonden. In overleg met Ruimte en Erfgoed, het OCMW van Lier en Dexia bank NV werd een deel van het terrein (ongeveer 1.500m²) geselecteerd dat in aanmerking kwam voor een vlakdekkend archeologisch onderzoek, met als doel een volledige wetenschappelijke registratie van het bedreigd ondergronds erfgoed.

In dit basisrapport worden de resultaten van het archeologisch onderzoek op het onderzochte plangebied samengevat. De structuur van het rapport kan ingedeeld worden in drie delen. Enerzijds zijn er inleidende hoofdstukken. Deze omvatten de geschiedenis van het onderzoeksgebied, de geografische situering en de toegepaste onderzoeksmethode. In het tweede onderdeel worden de archeologische resultaten per context en per periode besproken en wordt er – indien mogelijk – een interpretatie gegeven aan deze sporen, structuren en vondsten.

Tenslotte volgt een gedeelte van inventarislijsten, waarin alle vondsten, foto's en sporen zijn opgenomen.

Bij het rapport horen overzichtsplannen en een DVD met daarop een digitale kopie van de bijlagen, plannen en tekst.

1.4 Samenvatting van het rapport

In kader van de bouw van een woon- en zorgcentrum ter hoogte van de Transvaalstraat te Lier werd door 'Ruimte en Erfgoed' geadviseerd om een archeologisch vooronderzoek te laten uitvoeren.

Dit vooronderzoek toonde aan dat er zich mogelijke archeologische sporen bevonden in het plangebied en zo werd er een vlakdekkende opgraving geadviseerd op een oppervlakte van 1.500m².

Uit de onderzoeksresultaten van deze opgraving is gebleken dat het gebied rond de Transvaalstraat reeds lang geleden bewoond werd. De vroegste sporen van menselijke aanwezigheid dateren uit de Late Prehistorie, vermoedelijk uit de IJzertijd (800-50v.C.). Een matige densiteit van de aangetroffen paal- en kuilsporen zouden mogelijk een periferie kunnen zijn van een bewoningzone uit deze periode. Gebrek aan vondsten uit deze periode maken het moeilijk om deze hypothese door te trekken.

Voor de middeleeuwse periode was het bewijs meer expliciet. Er werden verschillende afvalkuilen, drie waterkuilen met mogelijk één putmik, een uitgeholde boomstronk, greppels en een vierpostenspiekertje uit deze periode aangetroffen. Dankzij de *in situ*-vondsten van grijsbakend aardewerk konden deze sporen in de volle- (900-1250 n. Chr.) tot late (1250-1500 n. Chr.) middeleeuwen gedateerd worden. Ondanks de schaarsheid aan materiaal waren de sporen in het algemeen relatief goed bewaard. De relatieve goede bewaring is te wijten aan de aanwezigheid van een dikke antropogene A(p) horizont.

Archaeological Solutions raadt aan om het onderzoeksgebied nauwgezet op te volgen. Namelijk, toekomstige bodemverstoringen zouden meer verborgen structuren kunnen vrij leggen en bovendien zouden deze meer betekenis kunnen verschaffen aan de reeds geregistreerde structuren en vondsten.

1.5 Dankwoord

Graag wensen wij Dexia Bank NV en het OCMW van Lier te bedanken voor het vertouwen dat zij als opdrachtgever in het projectenbureau Archaeological Solutions bvba stellen. Een bijzondere

dank gaat ook uit naar Dhr. Christian Vuerstaek van Dexia Bank NV en Mevr. Ellen Boven van het OCMW Lier voor de vlotte communicatie en samenwerking.

Verder gaat onze dank uit naar Mevr. Sarah Denys van AdMoments, onder wiens leiding de altimetrische en planimetrische opmetingen werden verricht en die ook een zeer gewaardeerde bijdrage leverde bij de productie van de gegeorefereerde overzichtsplannen. Daarenboven wensen we de firma Braspenning te bedanken voor het aanleggen van het opravingsvlak.

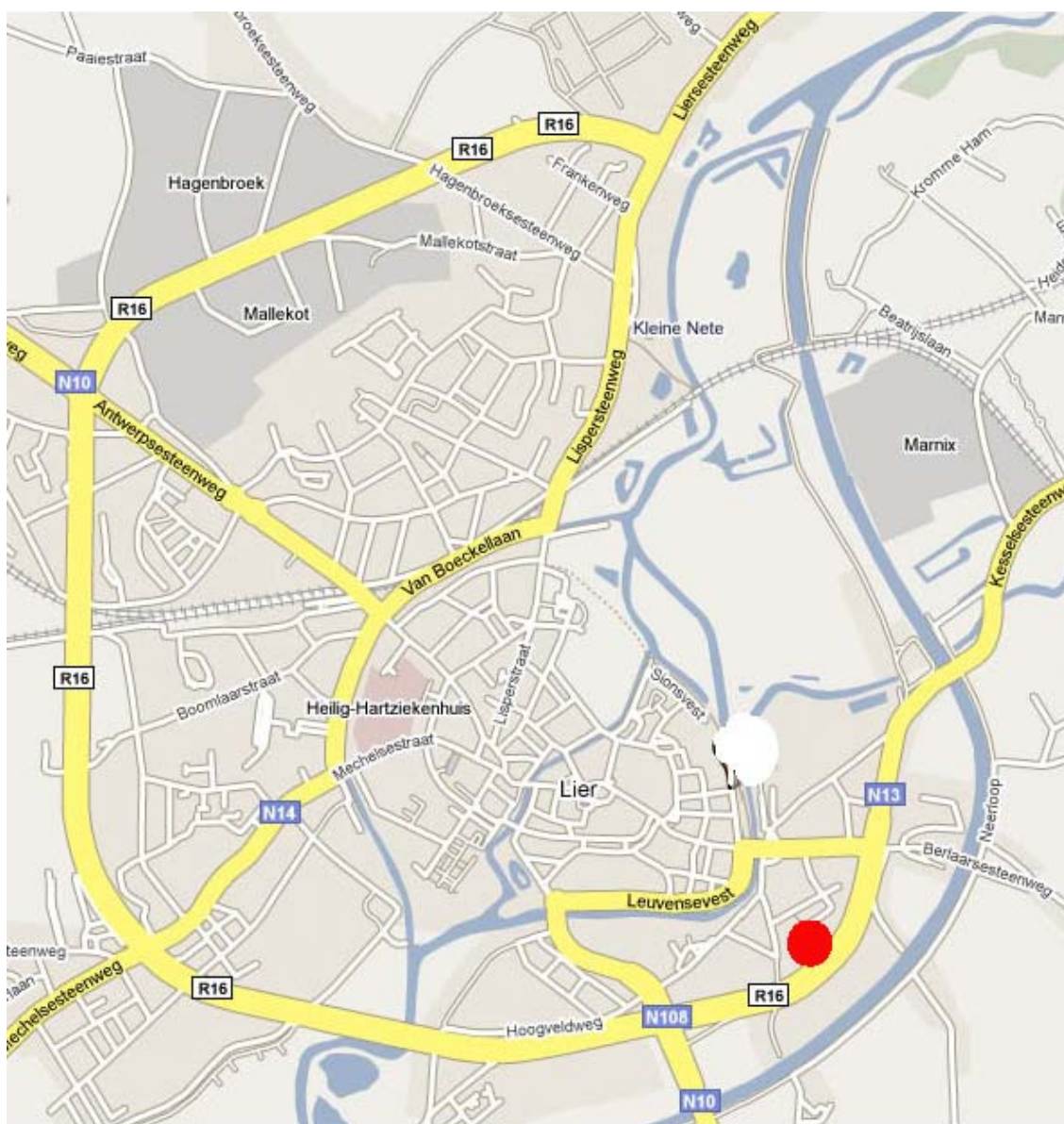
Als laatste wensen wij ook Mevr. Annick Arts en Mevr. Alde Verhaert van Ruimte & Erfgoed, en Dhr. Bart Jacobs van de Provincie Antwerpen-Dienst Erfgoed, te bedanken voor de begeleiding en advisering.

2 Geografische context

2.1 Landschappelijke en ruimtelijke situering

Lier is gelegen in de Antwerpse Kempen, aan de samenvloeiing van de Kleine en de Grote Nete.

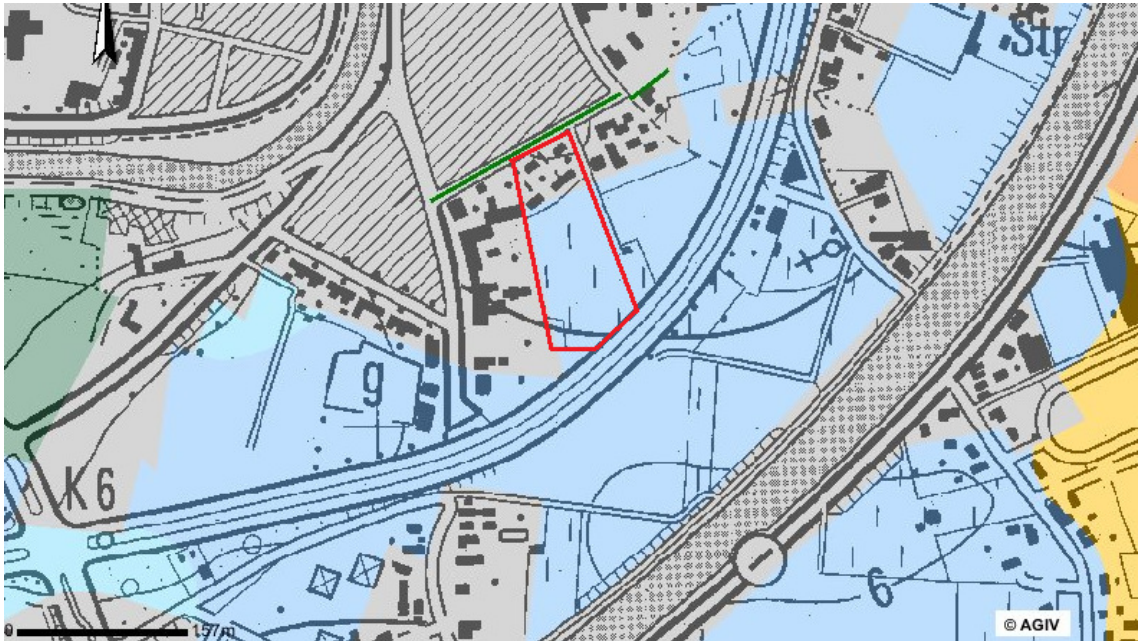
Het onderzoeksgebied bestaat uit een weiland en een voormalige bouwzone (deze woningen werden afgebroken in december 2009) gelegen tussen de Transvaalstraat en de Ring van Lier (R16).

Afb. 2: Locatie projectgebied (www.google.be)

2.2 Geologie

De stad Lier is gelegen op de overgang van de zandstreek naar de zandleemstreek. Het onderzoeksgebied is in het noorden ter hoogte van de Transvaalstraat niet volledig gekarteerd, namelijk ter hoogte van de Transvaalstraat waar de woningen zich bevonden, is het terrein op de bodemkundige kaarten aangeduid met code OB: bebouwde zone. Zuidelijker langs de ring van Lier duiden de bodemkaarten Sdc-gronden aan: matig natte lemige zandbodems. Door extrapolatie met de aangrenzende zones kunnen we stellen dat heel het onderzoeksgebied bestaat uit matig natte lemige zandbodems.

Afb. 3: Bodemkaart (www.agiv.be)

Verspreid over het terrein werden vier bodemprofielen geplaatst om een duidelijk beeld te verkrijgen van de bodemopbouw. Zo kon het terrein in drie zones verdeeld worden.

Een eerste zone bevindt zich langs de Transvaalstraat, ter hoogte van de voormalige bebouwing. Daar wordt het bodemprofiel gekenmerkt door een recent ophogingspakket (A(p)-horizont) met een dikte van ca. 60 cm. Onder dit ophogingspakket bevindt zich de natuurlijke bodemopbouw die bestaat uit een verstikte ploeglaag met een dikte van 60 centimeter met daaronder de moederbodem, bestaande uit sterk gleyig lemig zand. De aanwezigheid van dit recent ophogingspakket en een sterk gleyige moederbodem wijst mogelijk op de aanwezigheid van een opgevlude depressie in het landschap.

Afb. 4: Profiel 1 met ophogingspakket

Afb. 5: Profiel 3 (L), dikke Antropogene A(p)-horizont en Profiel 4 (R), sterk gleyige moederbodem onder de dikke bovengrond

De tweede zone situeert zich ten zuiden van de voormalige bebouwing. Hier bestaat de bodemopbouw uit een dikke antropogene A-horizont met een dikte van circa 60-70cm met daaronder een sterk gebioturbeerde overgangslaag van ongeveer 20 cm. De dikke bovengrond zorgt voor een goede bewaring van de aanwezige grondsporen. Tussen zone 1 en 2 loopt de opvulling van de depressie geleidelijk over in de dikke A(p)-horizont. De moederbodem (C-horizont) bestaat hier uit sterk gleyig lemig zand. Wegens de relatief hoge grondwaterstand in het noordelijke gedeelte van het plangebied bevindt de moederbodem zich in een reducerend milieu.

De derde zone bevindt zich in het zuidelijke gedeelte van het opgravingsvlak. Hier konden twee ploeglagen (Ap1 en Ap2) worden vastgesteld die rusten op een moederbodem bestaande uit witgeel lemig zand met talrijke roestkleurige vlekken (ijzeroxiden).

3 Onderzoeksmethode

Het vlakdekkende onderzoek ging van start met het afgraven van de teelaarde en de verstoorde grond tot op het hoogste archeologisch leesbare niveau. Tijdens de werkzaamheden werd erop toegezien dat de kraan niet over het vrijgelegde archeologische niveau reed, om zo het verstoren van de sporen en structuren te voorkomen. Teneinde de sporen in het archeologische vlak te kunnen waarnemen en te evalueren, werden de sporen en structuren, na machinale aanleg, manueel opgeschaafd en onderzocht.

Alle archeologische sporen werden opgeschoond, qua aard, samenstelling en kleur beschreven (cfr. bijlage 1: Sporenlijst), en manueel opgetekend op een grondplan op een schaal van 1/50 (cfr. bijlage 4: Gegeorefereerde overzichtsplannen). Alle relevante sporen werden gefotografeerd (cfr. bijlage 3: Fotolijst); de vondsten in het vlak werden geregistreerd en waar nodig gekoppeld aan grondsporen (cfr. bijlage 2: Vondstenlijst).

De sporen werden daarnaast ook gecoupeerd en de coupes werden gefotografeerd met schaalindicatie, noordpijl en spoornummer. Daarnaast werden deze contexten manueel ingetekend op millimeterpapier op een schaal van 1/20 en stratigrafisch beschreven.

Net als bij het vooronderzoek werd tijdens de opgraving het terreinwerk bemoeilijkt door hevige regen die het terrein in een mum van tijd volledig onder water zette. Het hoge niveau van het grondwater en de lemige waterdoorlatende bodem zorgde voor zware wateroverlast. Omwille van deze natte weersomstandigheden werd het terrein in twee fases opengelegd. Uiteindelijk kon het terrein mits een onderbreking van twee dagen toch in optimale droge weersomstandigheden opengelegd worden waardoor er geen sporen over het hoofd werden gezien.

Grote paalsporen werden in kwadranten gecoupeerd en waterputten en vermoedelijke waterputten werden in dwarscoupe onderzocht. De waterkuilen werden eerst manueel en daarna machinaal gecoupeerd omdat zo alles sneller geregistreerd kon worden, alvorens de profielen door de hoge grondwaterstand in elkaar zakten.

Met het oog op het geven van deskundig advies, behoorde het nemen van een foto van ieder opgeschoond wandprofiel, waarbij voor een accurate beschrijving van ieder profiel werd gezorgd (cfr. Bijlage 5: Profielen). In totaal werden gedurende het onderzoek 4 wandprofielen gefotografeerd, opgetekend en bodemkundig beschreven. Op deze manier kon een uitspraak worden gedaan inzake de bodemopbouw en de – al dan niet vastgestelde – verstoringsgraad van het plangebied. Hierbij werd tevens voor een optimale spreiding van de geïnventariseerde wandprofielen gezorgd, en voor een stratigrafische benadering van de aangetroffen sporen. Tevens werd de exacte positie van deze wandprofielen gegeorefereerd ingemeten (cfr. Bijlage 4: Gegeorefereerde overzichtsplannen). Bij de beschrijving werd extra aandacht geschonken aan de samenstelling, stratigrafie en geomorfologische karakteristieken.

Om de verschillende partijen op de hoogte te houden van het verloop van de opgraving werd er wekelijks een verslag afgeleverd die de vooruitgang en de resultaten van het onderzoek kort toelichtte.

4 Onderzoeksresultaten

4.1 Vooronderzoek

In de nabije omgeving van het huidige onderzoeksgebied werden reeds twee belangrijke vondsten aangetroffen. Bij de aanleg van de Kroonstraat heeft men aardewerk uit de bronstijd aangetroffen; meerbepaald een kuil met handgevormd aardewerk (CAI – inventarisnummer 105553). Verdere archeologische prospectie leverde echter geen bijkomende vondsten op.

De Centrale Archeologische Inventaris (CAI) vermeldt tevens de vondst van een muntschat tijdens de aanleg van een autobusgarage in de Paul Krugerstraat (CAI – inventarisnummer 105298). Deze muntschat bestond uit 4.000 munten die te dateren vallen omstreeks 400 n.Chr.

Afb. 6: Detail uit de Centrale Archeologisch Inventaris met aanduiding van enkele archeologische vindplaatsen in de buurt van het plangebied (CAI.erfgoed.net)

Omwille van de archeologische potentie van het gebied werd in december 2009 een vooronderzoek uitgevoerd op het volledige plangebied van 1,22 hectare. Tijdens dit vooronderzoek werden er zeven proefsleuven aangelegd met een optimale verspreiding over het plangebied.

De slechte terreinomstandigheden, veroorzaakt door hevige regen, de lemige bodem en het hoge niveau van het grondwater, bemoeilijkten de registratie tijdens het vooronderzoek.

Toch kon het vooronderzoek aantonen dat er archeologische potentie op het terrein aanwezig was. Er werden laatmiddeleeuwse sporen aangetroffen ter hoogte van de voormalige bebouwing. Het betrof mogelijk een waterput met mogelijke putmik, een greppel en enkele paalsporen/afvalkuilen. Gelijkaardige sporen werden ook in de andere sleuven aangetroffen.

In sleuf 6, zuidwestelijk gelegen in het plangebied, werden enkele archeologische (paal)sporen aangetroffen die door gebrek aan artefacten moeilijk te dateren waren. Op basis van de vulling

en de vorm van deze sporen konden ze vermoedelijk in de late prehistorie, mogelijk in de IJzertijd, gedateerd worden.

Ten noordoosten van het terrein werden drie bomputten teruggevonden die gedateerd konden worden in de eerste wereldoorlog. Deze werden niet in het plangebied voor het vervolgonderzoek opgenomen.

4.2 Sporen en structuren

Er werden over het onderzochte terrein van 1500m², 46 sporen aangetroffen die globaal gegroepeerd worden in paalsporen, waterkuilen en andere sporen.

4.2.1 Paalsporen

4.2.1.1 Cluster van paalsporen

De aangetroffen sporencluster is een concentratie van acht homogene lichtgrijze sporen met houtskoolspikkels. Het gaat om S025-S031 en S045. Een deel van deze sporen werden bij het vooronderzoek in 2009 aangetroffen in proefsleuf 6. Eén van deze sporen werd toen gecoupeerd en had een diepte van 25cm. Er werd geen materiaal aangetroffen in dit spoor en op basis van kleur en vulling werd toen gesuggereerd deze sporen mogelijk in de late prehistorie gedateerd konden worden.

Bij het couperen van de andere sporen bleek dat deze sporen een identieke, homogene, lichtgrijze vulling hadden. De diepte van deze sporen beperkte zich tot maximaal 22cm. Ondanks de ondiepe aftekening hebben we hoogstwaarschijnlijk te maken met overblijfsels van paalkuilen. De onregelmatige verspreiding en dichtheid van deze paalsporen doet ons vermoeden dat we niet met een nederzettingsstructuur, maar eerder met losse spiekers te maken hebben.

Er werd in geen enkel spoor van deze palencluster aardewerk aangetroffen, waardoor een datering niet mogelijk is en dus de hypothese van Late Prehistorie niet doorgetrokken kan worden. De afwezigheid van houtskoolbrokken maakt het ook niet mogelijk om een 14C - datering uit te voeren.

4.2.1.2 Paalsporen

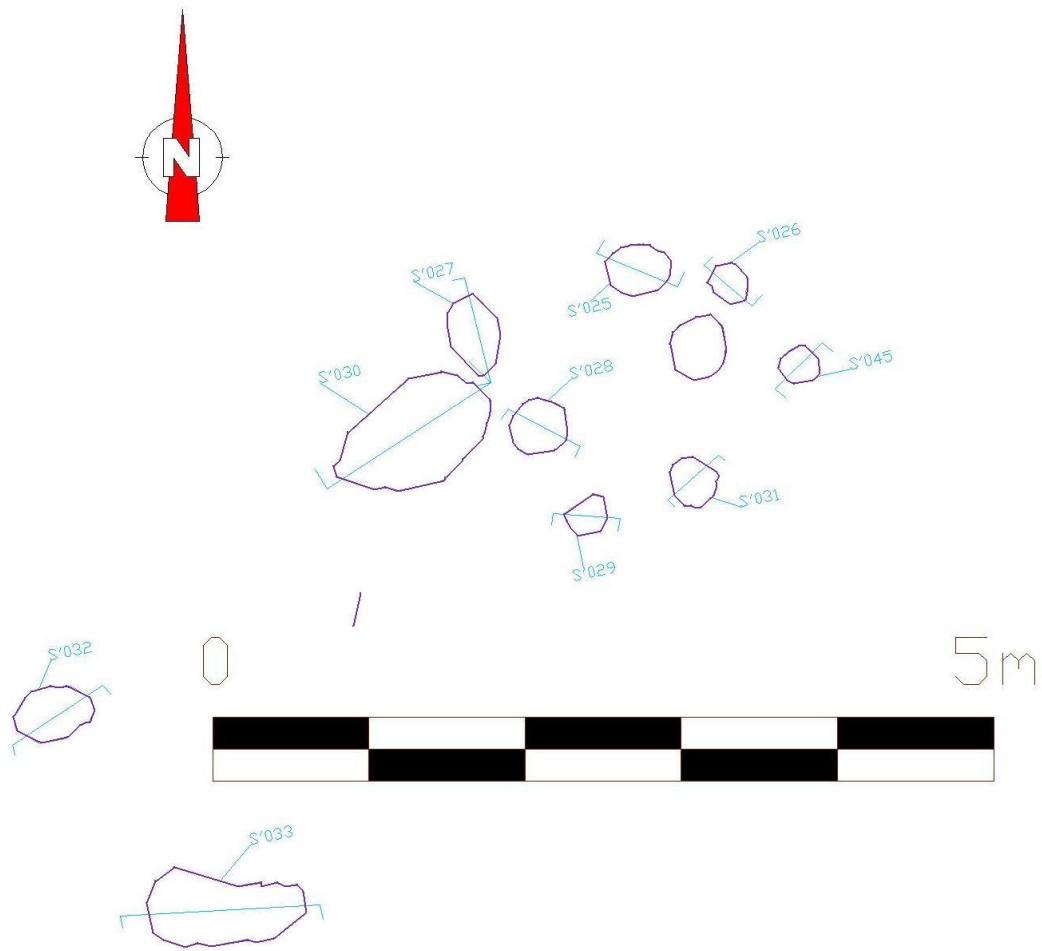
Ten westen van de hierboven aangehaalde palencluster (S025-S031 en S045) werden nog drie andere homogene lichtgrijze sporen aangetroffen. Het gaat om de sporen S032, S040 en S042. Deze drie sporen tekenden zich duidelijk af in de coupe. Mogelijke zijn dit ook overblijfsels van paalkuilen.

S041 was een cirkelvormig spoor met een homogeen grijze aftekening in de moederbodem. Ook in profiel tekende het spoor zich duidelijk af. De vulling bleek echter uiterst homogeen en ontbrak aan enige verkleuring, aardewerk of organisch materiaal. Het spoor lag in het begin van de zone met een ijzerrijke moederbodem (cf. 2.1.2 'Geologie').

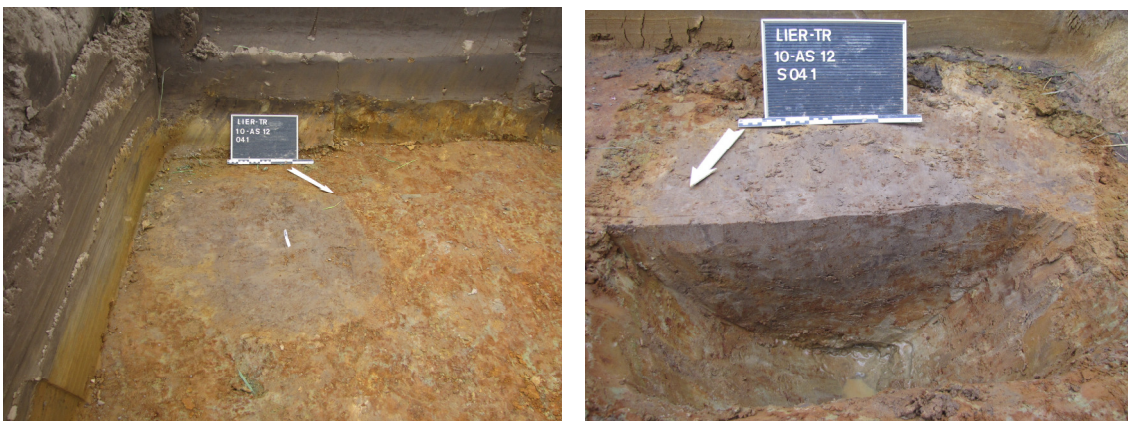
Op basis van kleur en vorm is dit spoor vergelijkbaar met de palencluster, maar ook hier is er gebrek aan dateerbaar vondstenmateriaal.

S033 tekende zich af als een ovaalvormig spoor. Na het couperen bleek dit spoor uit twee sporen te bestaan: S033a en S033b. De sporen doorsnijden elkaar net niet, waardoor niet met zekerheid gesteld kan worden of het ene spoor al dan niet ouder is dan het andere.

S033a was een homogeen grijs spoor die net als de palencluster en de sporen S032, S040, S041 en S042 in het rijtje van sporen met een homogene grijze vulling thuis hoort. De vulling van S033b was veel donkerder en wordt verder besproken in de volgende paragraaf.

Afb. 7: Detail grondplan van de sporencluster (schaal 1/30)

Afb. 8: S041, homogeen grijze vulling in een ijzerrijke moederbodem

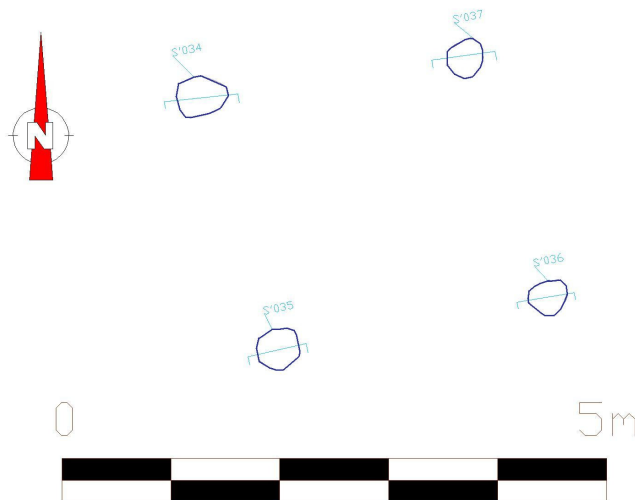

Afb. 9: Profielen van verschillende paalsporen

4.2.1.3 Gebouwplattegrond : een vierpostenspieker

Op het onderzoeksterrein van Lier werd één gebouwplattegrond teruggevonden. De vierkante plattegrond wordt gevormd door vier paalsporen: S034, S035, S036 en S037 (Afb. 9 en 10).

Afb. 10: Plattegrond van de vierpostenspieker en de profieltekeningen van de paalsporen (schaal 1/20)

De kleine afmeting van de plattegrond, ca. 2,5m op 2,5m, doet vermoeden dat het om een bijgebouwtje gaat, zoals een graanschuurtje of een vierpostenspieker.

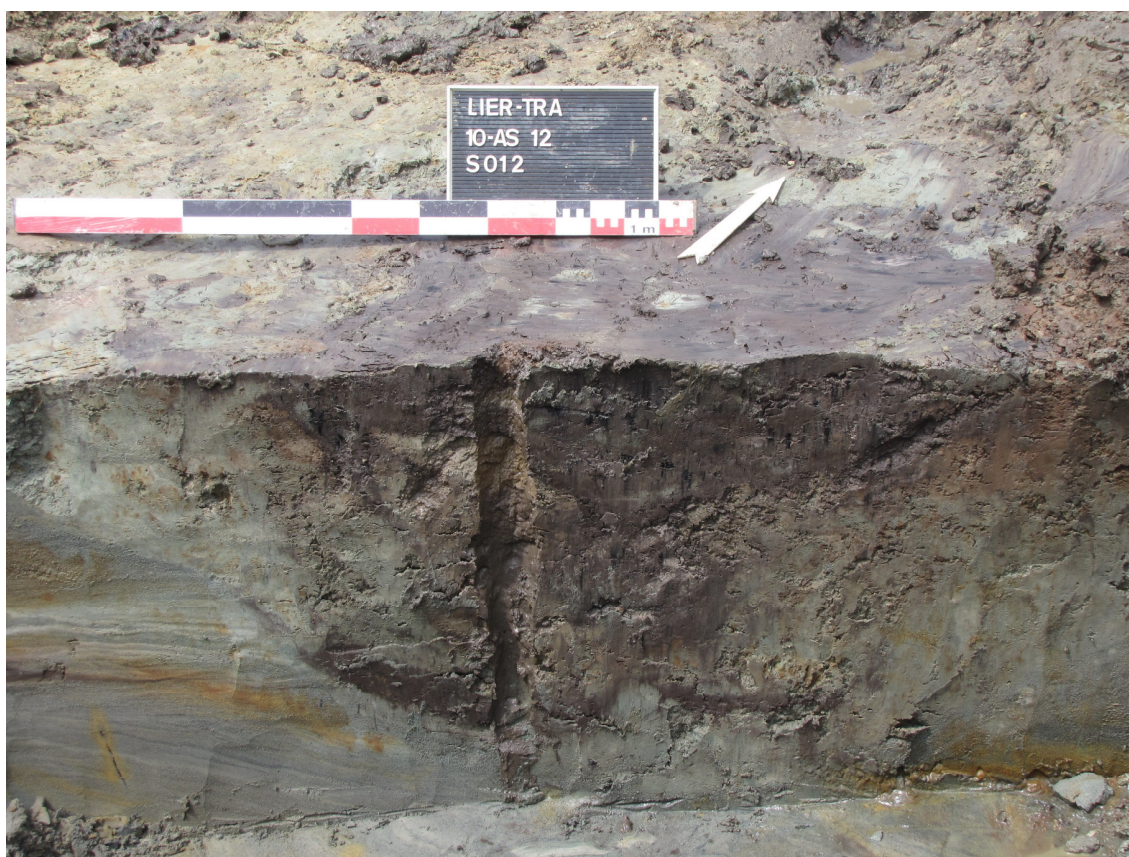
In profiel bleek dat deze paalkuilen vrij ondiep bewaard zijn: er bleef maximaal 16cm bewaard in de moederbodem. In de vulling van deze sporen werd geen aardewerk aangetroffen, wat de datering bemoeilijkt. Op basis van gelijkaardige donkerbruin-grijze spoorvullingen, die wel aardewerkvondsten bevatten, zouden we kunnen vermoeden dat deze sporen gedateerd kunnen worden in de late middeleeuwen.

4.2.2 Kuilsporen

In het noordelijke gedeelte van het onderzoeksgebied werden drie grote kuilsporen aangetroffen die qua omvang, vorm en vulling sterk verschillend zijn t.o.v. elkaar.

Kuilspoor S012 (Afb. 11 en 12L)

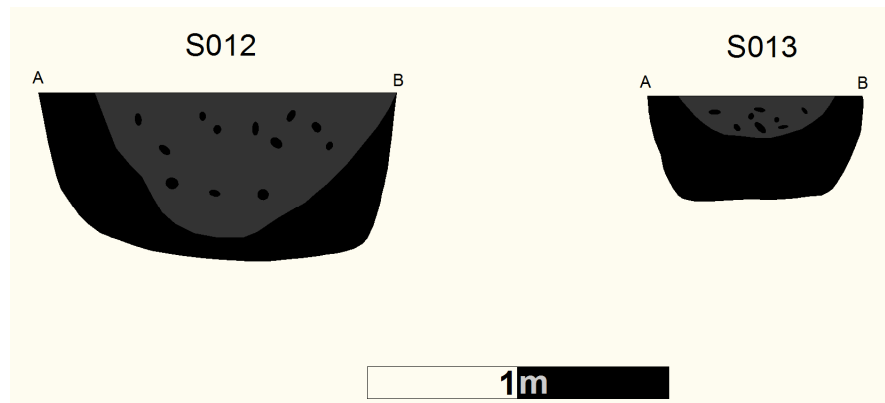
S012 tekende zich in het grondvlak af als een rond spoor met een diameter van 1,5m. De kern van het spoor bestond uit een donkergrijs humeus pakket, rijk aan houtskool. Daaromheen bevond zich een laag met een heterogene textuur en een vlekkerige donkergrijze kleur. In profiel is de kuil komvorming met een bewaarde diepte van ca. 60 cm. Er waren twee vullingen te onderscheiden. De onderste laag (1) was eerder donkergrijs met een weinig houtskool. De bovenste laag (2) was donkergrijs, humusrijk en bevatte veel houtskoolbrokjes en -spikkels. De exacte functie van deze kuil is vooralsnog moeilijk te vatten.

Afb. 11: S012 in profiel

S013: een omvangrijk paalspoor? (Afb. 13 en 12R)

Iets noordelijker - op minder dan 1m van van kuil S012 - bevond zich spoor S013. In het grondvlak tekende het spoor, met een diameter van ca. 55 cm, zich cirkelvormig af. In profiel vertoonde S013 een rechthoekige aflijning. De bewaarde diepte bedroeg 35cm. Net als S012 bestond ook dit spoor uit twee verschillende vullingen die de aanwezigheid van een insteekkuil (homogeen donkergrijs lemig zand) en een paalkern (donkergrijs, houtskoolrijk lemig zand) suggereren. Omwille van zijn geïsoleerde ligging kon dit omvangrijk paalspoor niet aan een eventueel aanwezige (houtbouw)structuur worden gekoppeld.

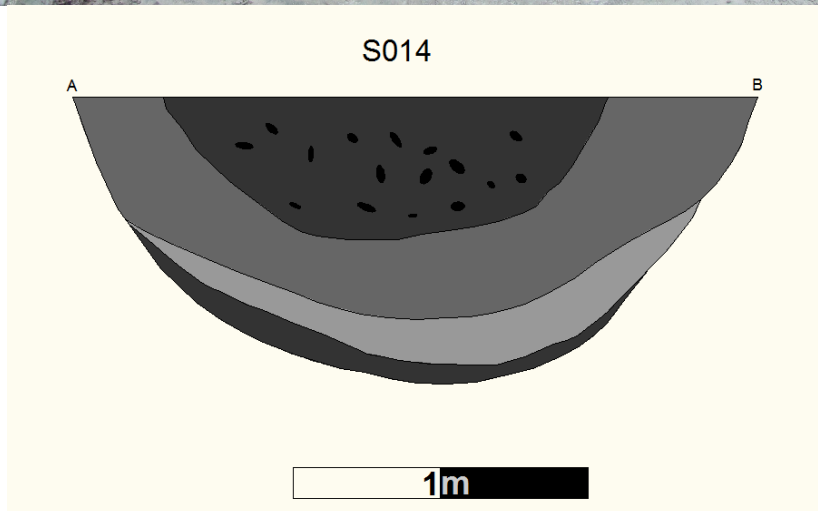
Afb. 12: Profieltekeningen S012 en S013

Afb. 13: Groot paalspoor (?) S013 in profiel

S014 en S015: waterkuilen

S014 (Afb. 14 en 15) was een ovaalvormig spoor met een oppervlakte van ca. 3m x 2,5m dat zich duidelijk aftekende in de moederbodem. De kern van het spoor had een donkergrijze kleur, rijk aan houtskool. De omringende laag had een bruine kleur en bevatte opvallend minder houtskoolspikkels.

Afb. 14: Waterkuil S014

In profiel was dit spoor komvormig met vier (humeuze) vullingslagen. De onderste laag (1) was donkerbruin en homogeen van samenstelling en was ongeveer 10 cm dik. Deze laag liep uit in de glauconietrijke moederbodem. De tweede laag was gemengd en bruin (ca 15 cm dik) (2) maar homogeen in structuur. De bovenste twee lagen waren houtskoolrijk en humeus (aanwezigheid van takjes en twijgen) met aardewerkscherven. De onderste van deze twee lagen (ca 30 cm dik) (3) was homogeen en bruin van kleur terwijl de bovenste laag (ca 40 cm dik) (4) eerder donkergrijs van kleur was. Aan de rand van het spoor was in het natuurlijke zand duidelijk een soort inspoeling zichtbaar. Gezien de komvorm en de grote omvang van de kuil kan deze worden geïnterpreteerd als waterkuil². Dergelijke waterkuilen konden dienen voor het drinken van het vee.

² Gelijkvormige waterkuilen, hoewel van iets grotere omvang, werden aangetroffen op een nederzetting uit de volle middeleeuwen te Laakdal-Oostmolenveld (Van Liefferinge 2009, p. 29: afb. 34) en Weert (NI) (Hiddink 2010, p. 304-306) en Nederweert 1 (NI) (Hiddink 2005, p. 120-121), beiden met een gelijkaardige datering (Hiddink 2010, p. 304-306)

Uit dit spoor, meer bepaald in de twee bovenste lagen (3 en 4) werden verschillende fragmenten aardewerk verzameld die tot 4 aardewerktypen kunnen worden herleid:

Baksel	functiegroep	aantal	
AG	kom	2	AG: grijs aardewerk
AR	kruik	1	AR: rood aardewerk
AR	steelpan	1	
AR	kan	2	

Het betreft vooral voorwerpen die in de huiselijke sfeer zijn terug te brengen. Interessant zijn vooral een randscherf, een oor- en randfragment en 2 fragmentarisch bewaarde kommen.

Eén van de randscherven van een kan heeft een zeer opvallend baksel: oxiderend en zeer grof gemagerd (dmv kwarts en chamotte). De oppervlaktestructuur is ruw en er is geen afgelijnde kern. De rand is naar binnen afgerond en een geprononceerde doorn. Als datering kan de 14de eeuw vooropgesteld worden.

Een oor- en randfragment is afkomstig van een kruik in rood aardewerk. De hals is eenvoudig, rechtopstaand en geribbeld. Een worstoor verbindt de hals met de schouder van de kruik. De hals en sporadisch het oor zijn voorzien van een koperhoudend loodglazuur dat op het oppervlak putjes heeft achtergelaten.

Twee kommen met 3 aangeknepen standvinnen in grijs aardewerk zijn fragmentair bewaard. Eén van de kommen heeft een licht geknikte wand en een licht overhangende rand. De raddiameter van deze kom bedraagt ca. 34 cm. Het baksel is zeer fijn maar hard gebakken. De tweede kom is zacht gebakken en heeft een zeepachtig aanvoelend oppervlak.

De vondsten kunnen gedateerd worden in de 14de eeuw.

S015 (Afb. 15) was kleiner dan S014 en tekende zich in het grondvlak eerder cirkelvorming af (diam. ca. 1m). De kern van het spoor was hier donkergrijs bruin en rijk aan houtskool met een bruine aflijning met een weinig houtskool. De kuil was lensvormig in profiel en had twee vulningslagen. De onderste laag was gemengd bruingrijs en bevatte een weinig houtskool. De tweede laag was matig homogeen en donkergrijs bruin en was rijk aan houtskool.

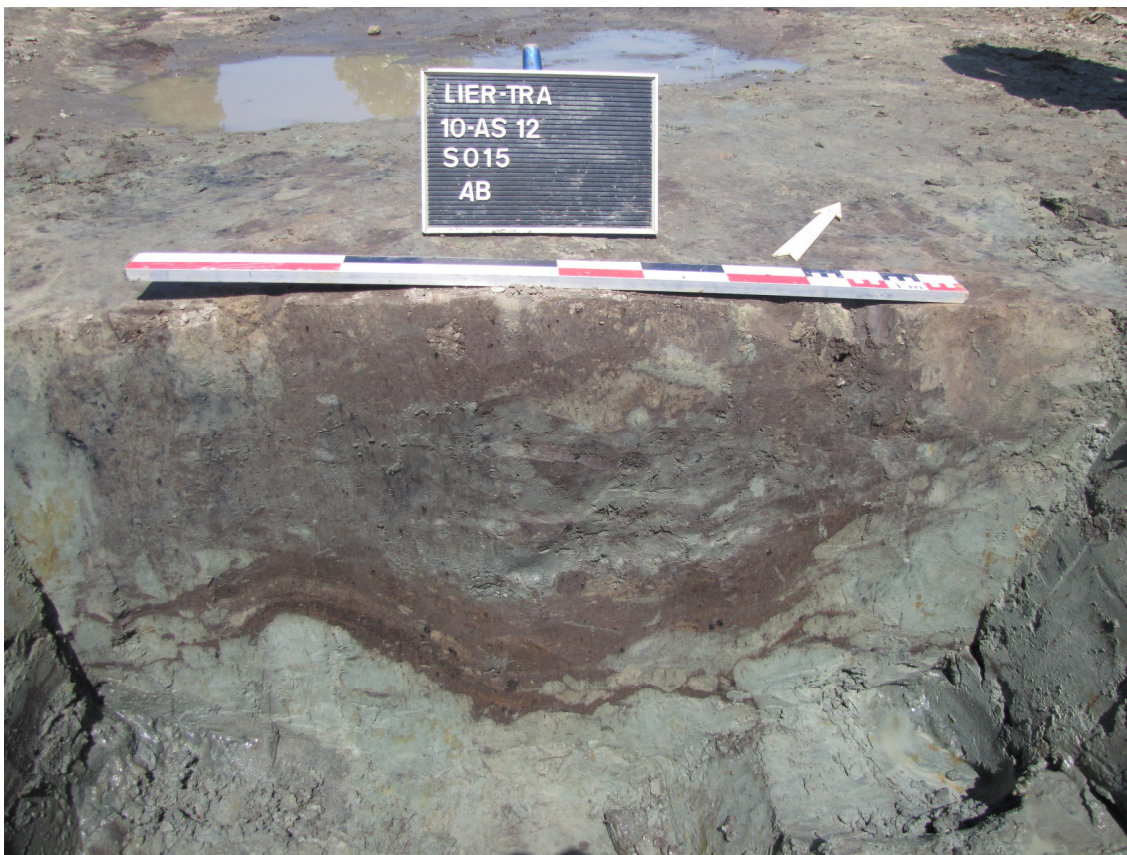
In dit spoor werden enkele kleine aardewerkfragmenten aangetroffen, opvallend minder in aantal dan in S014 en verspreid over de volledige vulling.

Belangrijk is één scherf in oxiderend gebakken aardewerk met een opvallende radstempelversiering. Het baksel is zeer fijn en zacht gebakken. Op het oppervlak zijn resten van geel loodglazuur aanwezig.

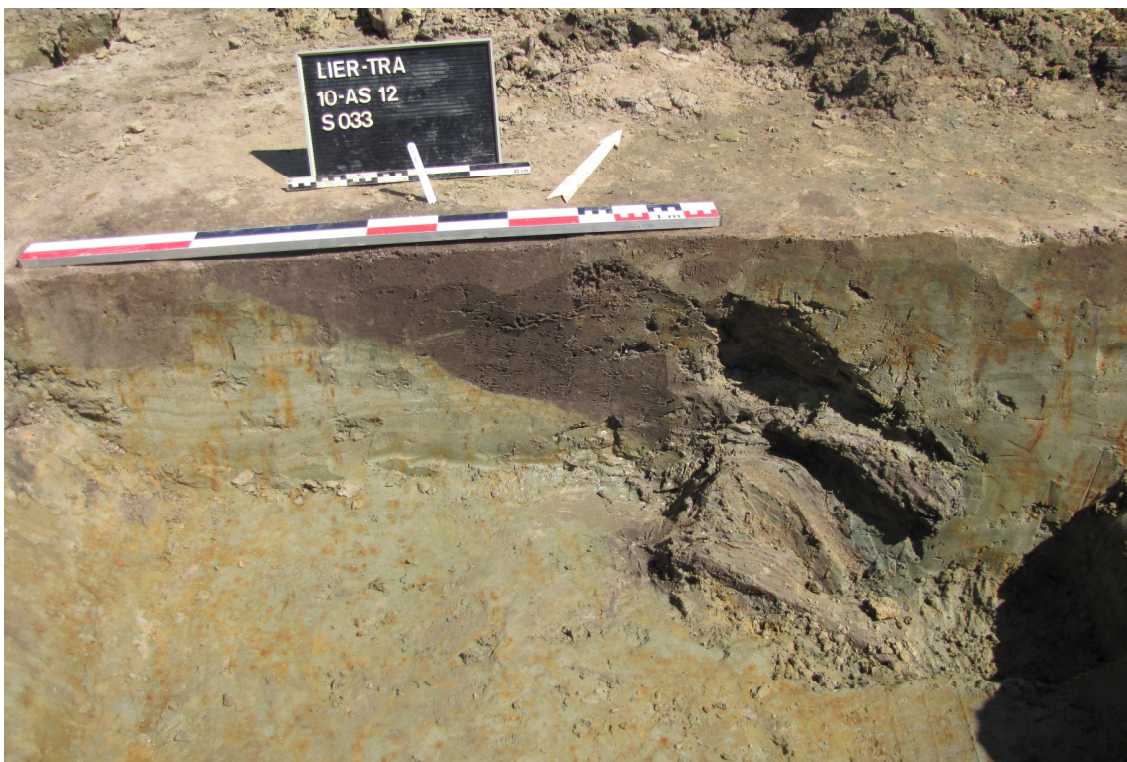

De radstempelversiering komt volgens de classificatie van Koen De Grootte overeen met RAD4 (complexe radstempelband van ingevulde ruiten, afgelijnd door ingevulde driehoeken) en bedekte waarschijnlijk grotendeels het lichaam van de kruik (De Grootte, 2008: p. 140). Dit type van versiering is enkel nog maar aangetroffen op een scherf uit de Ename-opgraving en is afkomstig van een hoogversierde kruik uit Douai, Noord-Frankrijk (De Grootte, 2008: p. 361 en pl. 119: 16). Als datering hiervoor kan de 13de – begin 14de eeuw vooropgesteld worden.

Afb. 15: Scherf met radstempelversiering

Afb. 16: waterkuil S015

Afb. 17: S033 met links S033a als paalspoor uit de late prehistorie en rechts kuilspoor S033b met de bewerkte boomstronk op de bodem

Een bewerkte houten stronk (Afb. 16, 17 en 18)

Zoals in het vorige hoofdstuk reeds vermeld, tekende spoor S033 zich af als twee aparte sporen in profiel. S033a kan op basis van de homogeen grijze kleur met uitgeloopte randen mogelijk als een ondiep bewaard paalspoor uit de late prehistorie worden beschouwd. S033b had een meer donkergrijze tot bruine vulling en de wanden liepen zeer schuin af naar een diepte van 64 cm. Op de bodem van dit spoor lag een groot houtfragment. Het gaat om een onregelmatig bewerkte (deels uitgeholde) boomstronk en twee afzonderlijke houtfragmenten. De afwezigheid van vondstmateriaal bemoeilijkt de datering. Vermoedelijk kan het spoor in de (late)middeleeuwen worden gedateerd.

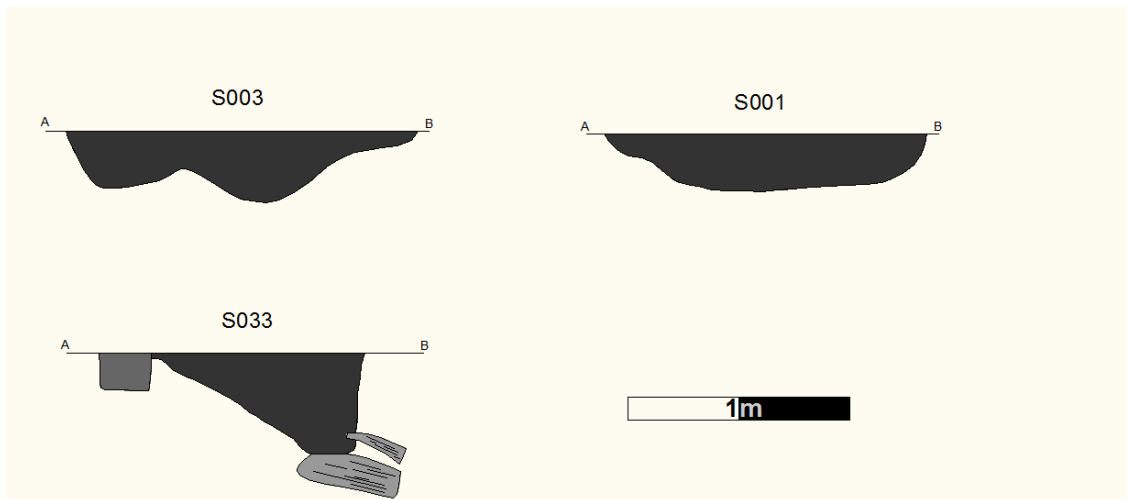

Afb. 18: Uitgeholde boomstronk uit spoor S033

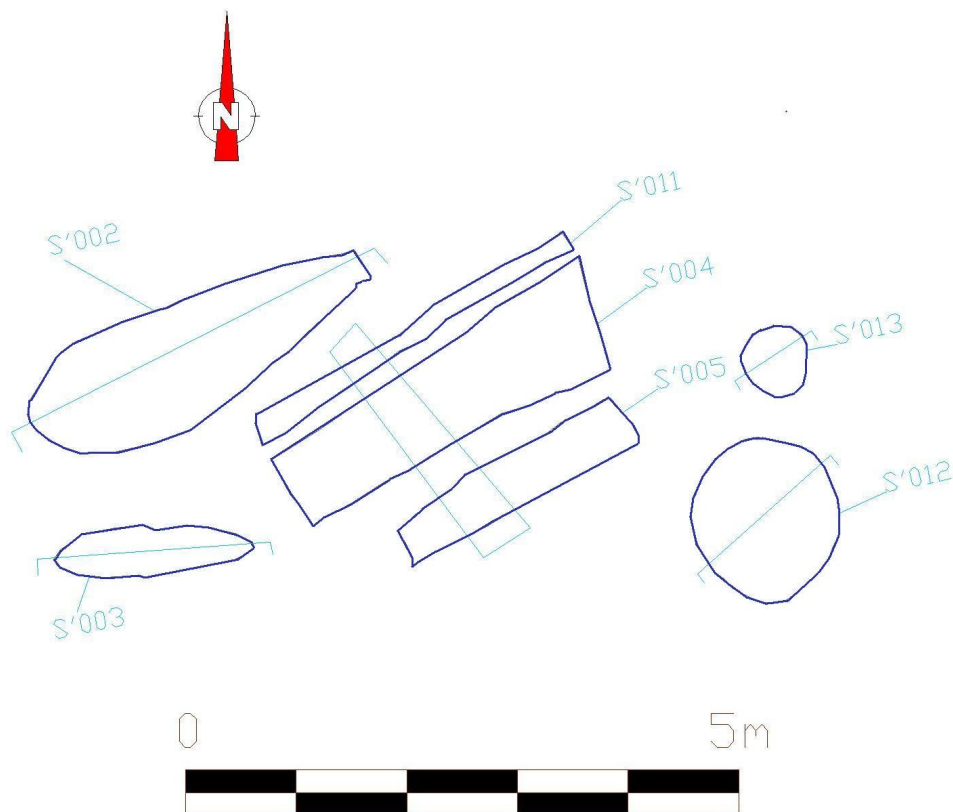
4.2.3 Afvalkuilen

Er werden binnen de grenzen van het plangebied zes afvalkuilen die gedateerd kunnen worden in de volle- en late middeleeuwen.

S002, S003, S004, S005 en S011 liggen naast elkaar in het noordelijke deel van het opgegraven areaal en zijn allen ZW-NO georiënteerd. Ze hadden een relatief homogene donkergrijze tot zwarte vulling met een duidelijke aflijning en wat occasionele houtskoolspikkels. Sporen S004, S005 en S011 tekenen zich in het grondvlak meer rechthoekig af. S004 en S011 die beiden naast elkaar lagen, leverden geen vondstmateriaal op.

Afb. 20: Profieltekeningen van enkele afvalkuilen

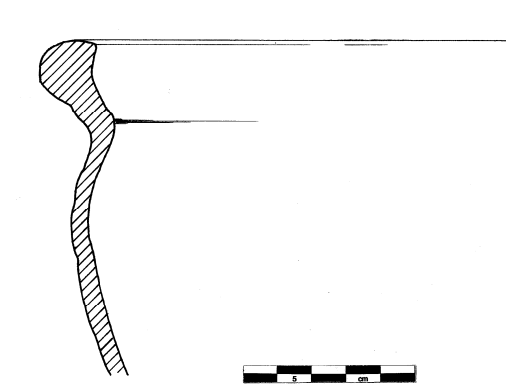

Afb. 19: Grondplan van de afvalkuilen

Uit S002 komen 7 fragmentjes afkomstig van één kookpot in grijs aardewerk. De buitenzijde van de scherfjes is sterk beroet. S005 bevatte één bodemfragment van een kruik of pot op 3 aangeknepen standvinnen in grijs aardewerk. Dit schervenmateriaal kan in de 14de eeuw geplaatst worden.

Ten westen van deze kuilen was er kuil S046, die N-Z was georiënteerd. Het spoor tekende zich duidelijk af in het grondvlak met een donkergrijze tot zwarte kleur. Uit de vulling kwamen 12

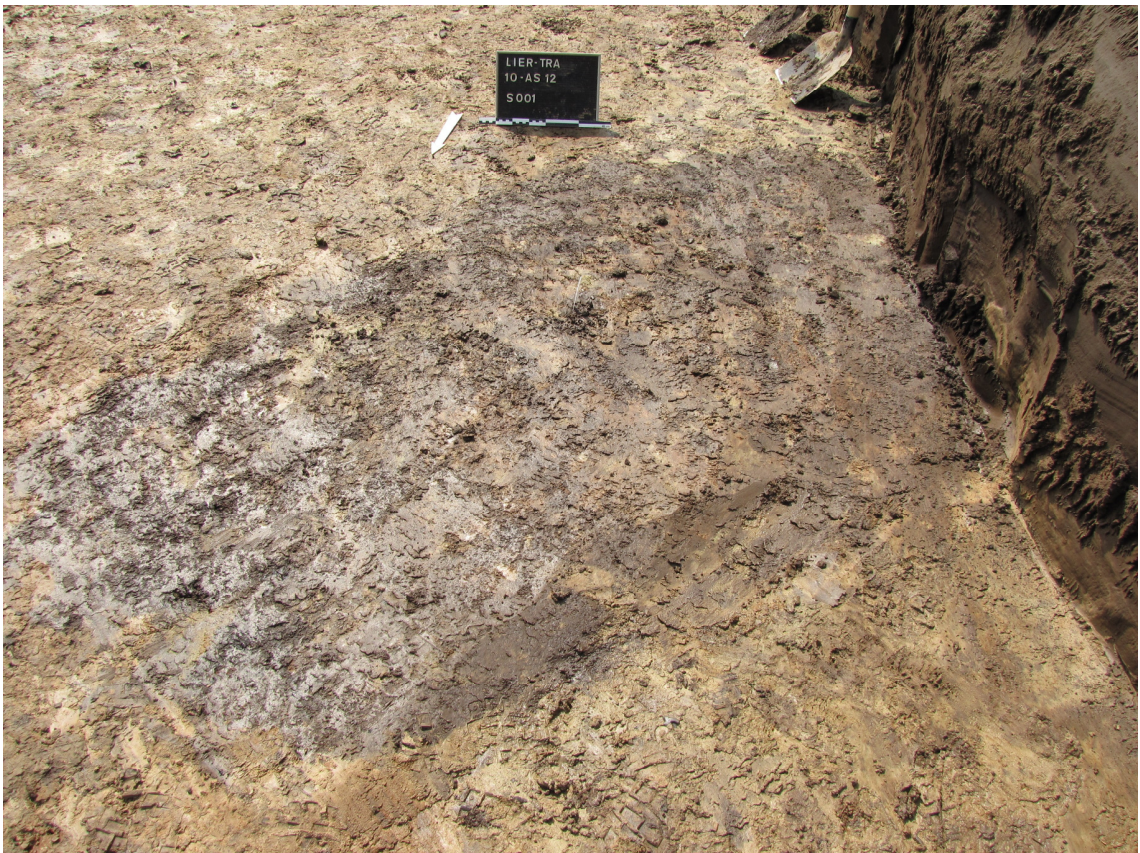

Afb. 21: Kom uit S002

fragmenten van een kruik in hard gebakken grijs aardewerk. Op basis van deze scherven kan de vulling van de kuil in de 14de of 15de eeuw worden gedateerd.

In de noordwestelijke hoek van het opgravingsvlak situeert zich spoor S001. Deze had een onregelmatige rechthoekige aflijning met een heterogene vulling qua kleur en textuur. Uit deze kuil komen 4 aardewerkfragmenten: een randfragmentje in rood aardewerk afkomstig van een kom met aan de binnenzijde loodglazuur en drie scherfjes in grijs aardewerk van een niet nader te bepalen voorwerp.

Afb. 22: S001 in grondvlak

4.3 Postmiddeleeuwse periode

Uit het vooronderzoek bleek reeds dat het terrein zwaar verstoord was door de recente bebouwing. Ten zuiden van deze bebouwing ligt een perceelsgrens die zich in het grondvlak aftekende als een greppelstructuur. Deze structuur werd meermaals aangesneden en leverde een variatie aan aardewerk uit de (post)-middeleeuwse periode.

5 Besluit

Uit de onderzoeksresultaten is gebleken dat het gebied rond de Transvaalstraat reeds lang geleden werd bewoond. De vroegste sporen van menselijke aanwezigheid dateren mogelijk uit de late prehistorie. De relatief lage densiteit aan paal- en kuilsporen wijst in de richting van bepaalde activiteiten langsheen de periferie van een bewoningzone. Tot de meest opvallende structuren kan een kleine, vierpalige spieker worden gerekend, waarvan noch een relatieve, noch een absolute datering voorhanden is. Omwille van een gebrek aan typische vondsten kan deze structuur slechts ruim in de late prehistorie of de vroeghistorische periode worden gedateerd.

Voor de aanwezigheid van activiteiten gedurende middeleeuwse periode zijn de bewijzen meer expliciet. Er werden verschillende afvalkuilen, waterkuilen en greppels aangetroffen. Dankzij de vondsten van grijsbakkend aardewerk konden deze sporen in de late middeleeuwen (1250-1400 n.Chr.) worden gedateerd. Ondanks te schaarsheid aan vondstmateriaal waren de sporen algemeen beschouwd relatief goed bewaard gebleven. De relatieve goede bewaring is te wijten aan de aanwezigheid van een dikke antropogene A(p) horizont.

6 Lijsten

6.1 Literatuurlijst

Bartels, Michiel & Jacobus F. P. Kottman 1999, Steden in scherven: vondsten uit beerputten in Deventer, Dordrecht, Nijmegen en Tiel (1250-1900): finds from cesspits in Deventer, Dordrecht, Nijmegen and Tiel (1250-1900). Zwolle

De Grootte, Koen 2008. Middeleeuws aardewerk in Vlaanderen. Techniek, typologie, chronologie en evolutie van het gebruiksgoed in de regio Oudenaarde in de volle en late middeleeuwen (10de-16de eeuw). Brussel

Hiddink, Henk 2005. Opgravingen op het Rosveld bij Nederweert 1. Landschap en bewoning in de IJzertijd, Romeinse tijd en Middeleeuwen (Zuidnederlandse Archeologische Rapporten, 22)

Hiddink, Henk 2010: Opgravingen op Kampershoek Noord bij Weert. Grafvelden en nederzettingen uit de IJzertijd, de Romeinse tijd en de Volle Middeleeuwen, alsmede een middeleeuws of jonger kuilencomplex (Zuidnederlands Archeologische Rapporten, 39)

Van der Heggen, Femke ,2009. Proefsleuvenonderzoek in Lier: Transvaalstraat (onuitgegeven rapport Archaeological Solutions)

Van Liefveringe, Nick 2009. Resultaten van het archeologisch onderzoek te Laakdal (Vorst) - Oost-Molenveld (onuitgegeven rapport Archaeological Solutions)

Digitale bodemkaart van Vlaanderen, Agentschap voor Geografische Informatie Vlaanderen, 2006.

<http://www.gisvlaanderen.be/geo-vlaanderen/bodemkaart>

6.2 Lijst van afbeeldingen

Afb. 1: Kadastraal plan met aanduiding van het geselecteerde plangebied dat in aanmerking kwam voor een vlakdekkende opgraving.....	7
Afb. 2: Locatie projectgebied (www.google.be).....	10
Afb. 3: Bodemkaart (www.agiv.be)	11
Afb. 4: Profiel 1 met ophogingspakket.....	11
Afb. 5: Profiel 3 (L), dikke Antropogene A(p)-horizont en Profiel 4 (R), sterk gleyige moederbodem onder de dikke bovengrond	12
Afb. 6: Detail uit de Centrale Archeologisch Inventaris met aanduiding van enkele archeologische vindplaatsen in de buurt van het plangebied (CAI.erfgoed.net)	14
Afb. 7: Detail grondplan van de sporencluster (schaal 1/30).....	16
Afb. 8: So41, homogeen grijze vulling in een ijzerrijke moederbodem	16
Afb. 9: Profielen van verschillende paalsporen	17
Afb. 10: Plattegrond van de vierpostenspieker en de profieltekeningen van de paalsporen (schaal 1/20).....	17

Afb. 11: S012 in profiel	18
Afb. 12: Profieltekeningen S012 en S013.....	19
Afb. 13: Groot paalspoor (?) S013 in profiel.....	19
Afb. 14: Waterkuil S014	20
Afb. 15: Scherf met radstempelpersiering	21
Afb. 16: waterkuil S015.....	22
Afb. 17: S033 met links S033a als paalspoor uit de late prehistorie en rechts kuilspoor S033b met de bewerkte boomstronk op de bodem	22
Afb. 18: Uitgeholde boomstronk uit spoor S033.....	23
Afb. 20: Profieltekeningen van enkele afvalkuilen.....	24
Afb. 19: Grondplan van de afvalkuilen	24
Afb. 22: S001 in grondvlak	25
Afb. 21: Kom uit S002	25

7 Bijlagen

Bij dit rapport horen de volgende bijlagen:

1. Sporenlijst
2. Vondstenlijst
3. Fotolijst
4. Opgravingsplan
5. Profieltekeningen
6. CD-ROM / DVD met rapport, foto's en bijlagen

Colofon

- Auteur: Sophie Van Heymbeeck
- Bijdragen van: Wim Tiri, Nick Van Liefferinge en Femke Van Der Heggen
- Redactie: Wim Tiri en Femke Van Der Heggen
- Veldwerk: Sophie Van Heymbeeck
Anke Thuy
Werner Wijns
Kevin Cremers
- Tekeningen: Kevin Bouckaert en Wim Tiri
- Determinatie vondsten: Wim Tiri (met dank aan Koen De Grootte)

Archaeological Solutions bvba
Paardenstraatje 3, 2800 Mechelen
Telefoon +32 (0) 496 27 79 41
Fax +32 (0) 15 330 990
info@archaeological-solutions.be
www.archaeological-solutions.be

Projectnaam: Lier 'Transvaalstraat'		Plaats: Lier
Projectnummer: 10-AS-12		Gemeente: Lier
Projectcode: LIE-10-TRA	Jaar: 2010	Toponiem:

Spoor	Beschrijving in vlak	Afmetingen (in cm)	Coupe	Inhoud (Mfe, Fe, AW)	Interpretatie
001	Zeer het donker-grijs, midden- en lichtbruin, beige gevlekt, aan Z-zijde roestvlekken	150 x 125	AB	AW, baksteen, veel htk	late middeleeuwen
002	Matig hmg donker-grijs zwart	600x80	AB	Matig hmg donker-grijs zwart + htk + AW	late middeleeuwen
003	Het donker-grijs en mid. bruin, beige vlekken (van bioturbatie)	220 x 40	AB	baksteen	
004	Matig hmg donker-grijs zwart	250 x 80	AB	Mtg hmg donker-grijs zwart / htk	
005	Matig hmg donker-grijs zwart	250x45	AB	Donkergrijs-zwart, duidelijke aflijning + htk	
006	Matig hmg donker-grijs zwart	126 x 117	AB	1) Matig hmg dgr-zwart, duidelijke aflijning + htk + bkst	late middeleeuwen?
			BC	2) Uitloging van 1)	
007	Mtg hmg donker-grijs zwart	683 x 58	AB	Donkergrijs-bruin, ondiep, niet afgelijnd	Negatief
008	Mtg het. midden-bruingrijs met lichtbruine en beige vlekken	85 x 45	AB	htk	
009	Tamelijk hmg donker-grijsbruin met ronde zand- en ijzervlekken	150x1700	AB	htk + AW	post middeleeuwen
010	homogeen donkergrijs bruin	120x95	AB	htk	
011	Matig hmg donker-grijs zwart	240 x 20	AB	Donkergrijs-zwart, duidelijke aflijning + htk	
012	homogeen donkergrijs-zwart	150x150	AB	htk	
013	homogeen donkergrijs-zwart	65x65	AB	htk	
014	homogeen donkergrijs-zwart	240x240	AB	htk, organisch materiaal AW	
015	homogeen donkergrijs-zwart	150x150	AB	hotk, AW	
016	Hmg donker-grijsbruin met lichtbruine vlek	29 x 31	AB	htk (ook grote fragmenten)	

Spoor	Beschrijving in vlak	Afmetingen (in cm)	Coupe	Inhoud (Mfe, Fe, AW)	Interpretatie
017	Tamelijk hmg donker-grijsbruin met ronde zand- en ijzervlekken	70 x 1700	AB	htk, AW, gebakken leem	post middeleeuwen
018	Tamelijk hmg donker-grijsbruin met ronde zand- en ijzervlekken	65 x 1700	AB	htk, AW	post middeleeuwen
019	Het. donker-grijsbruin met ijzer- en beige zandvlekjes	122 x 111	AB	tamelijk veel houtskoolinclusies en stukjes baksteen	
020	Het. donker- grijsbruin met hematiet- en beige zandvlekken	93 x 85	AB	htk,baksteen	
021	Vrij het. donker-grijsbruin, beige- en ijzervlekken	50 x 45	AB	htk	
022	Het. donker-grijsbruine en bruin met enkele grijs/groene vlekjes	95 x 80	AB	htk	
023	Vrij het. donker-grijsbruin, zand- en ijzervlekken	70 x 75	AB	htk en gebakken leem	
024	Heterogeen donker grijsbruin met smalle ijzerrand	20 x ?	AB	htk, gebakken leem of baksteen	
025	Vrij het. licht- grijsbeige	40 x 30	AB	zeer kleine htk-inclusies	late prehistorie (ijzertijd?)
026	Vrij het. licht- grijsbruin met ijzerspikkels	30 x 25	AB	zeer kleine htk-inclusies	late prehistorie (ijzertijd?)
027	Vrij hmg midden-grijsbruin	50 x 30	AB	zeer weinig htk	late prehistorie (ijzertijd?)
028	Vrij hmg midden-grijsbruin	26 x 46	AB	htk	late prehistorie (ijzertijd?)
029	Vrij hmg midden-grijsbruin	36 x 30	AB	htk	late prehistorie (ijzertijd?)
030	Het. midden-grijsbruin	120 x 80	AB	onduidelijke aflijning	late prehistorie (ijzertijd?)
031	Vrij hmg midden-grijsbruin	30 x 30	AB	htk	late prehistorie (ijzertijd?)
032	Het. donker- grijsbruin met lichtere grijsbruine rand	50 52	AB	grotere htk-inclusies, baksteen	late prehistorie (ijzertijd?)?
033	Het. donker-grijsbruin met grijsbeige uitloper aan W-zijde	125 x 47	AB	htk, baksteen	historie (ijzertijd?) en Laat midde

Spoor	Beschrijving in vlak	Afmetingen (in cm)	Coupe	Inhoud (Mfe, Fe, AW)	Interpretatie
034	Rond spoor, hmg donker-grijsbruin met lichte ijzervlekjes	30 x 30	AB	htk	
035	Rond spoor, hmg donker-grijsbruin met lichte ijzervlekjes	35 x 35	AB	htk	
036	Rond spoor, hmg donker-grijsbruin met lichte ijzervlekjes	30 x 35	AB	htk	
037	Rond spoor, hmg donker-grijsbruin met lichte ijzervlekjes	30 x 30	AB	htk	
038	Vrij hmg midden-grijsbeige met centrale kleine donkergrijze streep	93 x 33	AB	baksteen + htk	
039	Hmg middenbruin	13 x 10	AB	htk	
040	Het. grijsbeige	60 x 188	AB	weinig baksteen + htk	
041	Het. roodbruin met veel hematiet	72 x 60	AB	htk	late prehistorie (ijzertijd?)
042	Zeer het. grijsbeige en middenbruin met hematietvlekken	57 x 42	AB	htk	
043	Het. licht beigebruin met hematiet- en donkerbruine vlekken	40 x 35	AB		Negatief
044	Vrij hmg midden-grijsbruin met hematietvlekken	180 x 90	AB	kleine htk-vlekjes	late prehistorie (ijzertijd?)
045	Hmg licht grijsbruin	25 x 15	AB	htk	
046	homogeen donkergrijs	450x60	AB	htk	laat middeleeuws

Projectnaam: Lier 'Transvaalstraat'		Plaats: Lier	
Projectnummer: 10-AS-12		Gemeente: Lier	
Projectcode: Lie-10-Tra	Jaar: 2010	Toponiem:	

Spoornummer	Materiaal	Aantal	Bewaringt oestand	Datering	Beschrijving
S001	AW	1	goed	beige, oxiderend, zacht gebakken wandscherf met natuurlijke zand en mica verschraling.	middeleeuws
	AW	2	goed	grijsgebakken, dunwandige wandscherven	14de eeuw
S002	AW	7	goed	dunwandig wandscherven, grijsgebakken	middeleeuws
S005	AW	1	goed	geknikte grijze, dunwandige wandscherf, incompleet gereduceerd gebakken	volle middeleeuwen
S006	Metaal	6	matig	brokstukken ijzer	?
S009	AW	1	goed	grijs aardewerk met nat zandverschraling, gedraaid	middeleeuws
	AW	4	matig	rood gebakken, geglazuurde wandscherven	post-middeleeuws
	AW	2	goed	2 randjes, reducerend gebakken, gedraaid, dunwandig	middeleeuws?
	AW	1	goed	1 oortje in beige AW	post-middeleeuws
S012	AW	1	matig	donker gebakken, mogelijk handgevormd	middeleeuws?
S014	AW	1	goed	bodmfragment in licht beige AW, reducerend gebakken,	14de eeuw
	AW	2	goed	geglazuurd oor en randje	14de eeuw
	AW	2	goed	roodgebakken randjes	14de eeuw
	Metaal	1	matig	1 brokstuk	14de eeuw
	AW	1	goed	dakpan of tegelfragment, roodgebakken, dikwandig	14de eeuw
	AW	1	goed	grijsgebakken, dunwandige wandscherf	14de eeuw
	AW	1	matig	grof klei, rood geoxideerd, sterke zandmagering, 1 inkrassing	14de eeuw
	Bot	1	Matig	verbrand bot	14de eeuw
S015	AW niv 1	1	goed	Rood, radstempelversiering	13de (14de) eeuw
		2	matig	geglazuurde wandfragmenten	13de (14de) eeuw
		3	goed	reducerend gebakken, wandfragment	13de (14de) eeuw
		1	goed	donker beige, oxiderend gebakken	13de (14de) eeuw
	AW niv 2	1	goed	grijs-beige, dunwandig wandfragment	13de (14de) eeuw
	AW niv 3	2	goed	onvolledig geoxideerd gebakken, dunwandig, gedraaid	13de (14de) eeuw
	AW	3	goed	grijsgebakken, dunwandige wandscherven	13de (14de) eeuw
S016	Leem	1	matig	verbrand leem	?

Vondstenlijst

Lier 'Transvaalstraat'

Projectnaam: Lier 'Transvaalstraat'		Plaats: Lier
Projectnummer: 10-AS-12		Gemeente: Lier
Projectcode:	Jaar: 2010	Toponiem:

Fotonummer	Vlak	Spoor in vlak	Spoor in profiel	Coupe	Bodemprofiel
001	X				
002	X				
003	X				
004	X				
005	X				
006	X				
007	X				
008	X				
009	X				
010	X				
011	X				
012	X				
013	X				
014	X				
015	X				
016	X				
017	X				
018	X				
019	X				
020	X				
021	X				
022	X				
023	X				
024	X				
025	X				
026	X				
027	X				
028	X				
029	X				
030	X				
031	X				
032	X				
033	X				
034	X				
035	X				
036	X				
037	X				
038	X				
039	X				
040	X				
041	X				
042	X				
043	X				
044	X				

Fotonummer	Vlak	Spoor in vlak	Spoor in profiel	Coupe	Bodemprofiel
045	X				
046	X				
047	X				
048	X				
049	X				
050	X				
051	X				
052	X				
053	X				
054	X				
055	X				
056	X				
057	X				
058	X				
059	X				
060	X				
061	X				
062	X				
063	X				
064	X				
065	X				
066	X				
067	X				
068	X				
069	X				
070	X				
071	X				
072	X				
073	X				
074	X				
075	X				
076	X				
077	X				
078	X				
079	X				
080	X				
081	X				
082	X				
083	X				
084	X				
085		Cluster A			
086		Cluster A			
087		Cluster A			
088		Cluster A			
089		Cluster A			
090					Prof 1
091					Prof 1
092					Prof 2

Fotonummer	Vlak	Spoor in vlak	Spoor in profiel	Coupe	Bodemprofiel
093					Prof 2
094					Prof 3
095					Prof 3
096					Prof 4
097					Prof 4
098					Prof 4
099		S001			
100		S001			
101		S002			
102		S002			
103		S002			
104		S002			
105		S003			
106		S003			
107		S004			
108		S004			
109		S005			
110		S006			
111		S006			
112		S007			
113		S007			
114		S008			
115		S009			
116		S009			
117		S010			
118		S011			
119		S012			
120		S012			
121		S012-S013			
122		S012-S013			
123		S013			
124		S013			
125		S014			
126		S014			
127		S015			
128		S015			
129		S014-S015			
130		S016			
131		S016			
132		S017			
133		S017			
134		S018			
135		S 9-17-18			
136		S 9-17-18			
137		S019			
138		S020			
139		S021			
140		S022			

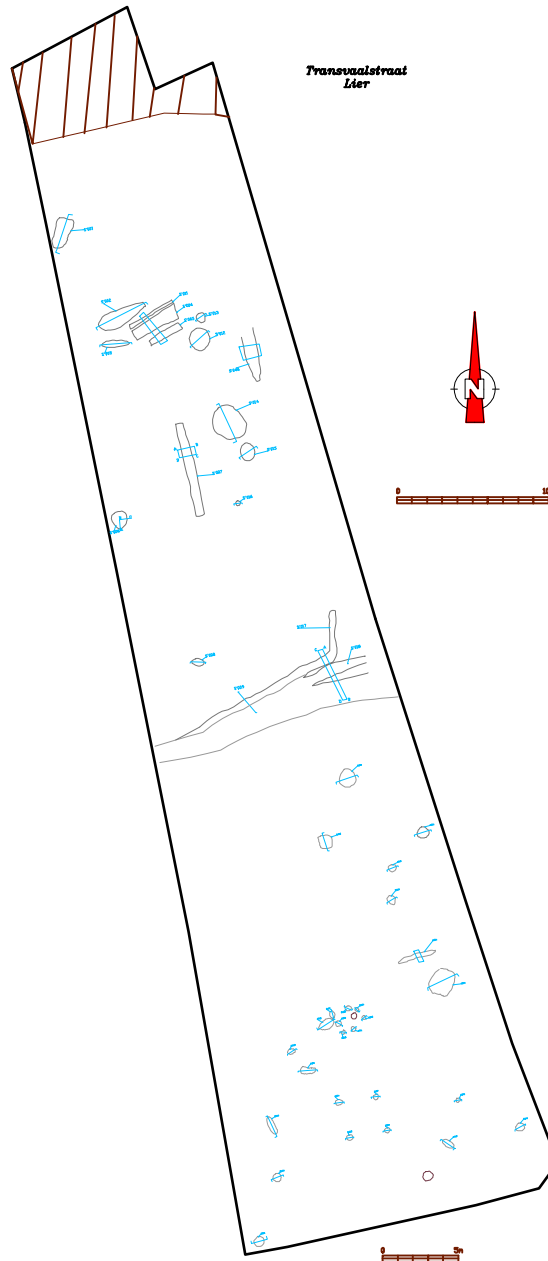

Fotonummer	Vlak	Spoor in vlak	Spoor in profiel	Coupe	Bodemprofiel
141		S023			
142		S024			
143		S024			
144		S025			
145		S026			
146		S026			
147		S027			
148		S027			
149		S028			
150		S029			
151		S030			
152		S030			
153		S031			
154		S032			
155		S033			
156		S034			
157		S035			
158		S036			
159		S037			
160		S038			
161		S039			
162		S040			
163		S040			
164		S041			
165		S041			
166		S041			
167		S042			
168		S042			
169		S043			
170		S044			
171		S044			
172		S045			
173		S045			
174			S001	AB	
175			S001	AB	
176			S001	AB	
177			S002	AB	
178			S002	CD	
179			S003	AB	
180			S003	AB	
181			S003	AB	
182			S004	AB	
183			S004	CD	
184			S005	AB	
185			S005	CD	
186			S006	AB	
187			S006	CD	
188			S007	AB	

Fotonummer	Vlak	Spoor in vlak	Spoor in profiel	Coupe	Bodemprofiel
189			S007	AB	
190			S007	CD	
191			S007	CD	
192			S008	AB	
193			S008	AB	
194			S008	AB	
195			S009	AB	
196			S009	AB	
197			S009	AB	
198			S010	AB	
199			S010	AB	
200			S010	AB	
201			S010	AB	
202			S011	AB	
203			S011	CD	
204			S012	AB	
205			S012	AB	
206			S012	AB	
207			S012	AB	
208			S012	AB	
209			S012	AB	
210			S012	AB	
211			S012	AB	
212			S012	AB	
213			S012	AB	
214			S012	AB	
215			S013	AB	
216			S013	AB	
217			S013	AB	
218			S013	AB	
219			S014	AB	
220			S014	AB	
221			S014	AB	
222			S014	AB	
223			S014	AB	
224			S014	AB	
225			S014	AB	
226			S015	Niv 1	
227			S015	Niv 1	
228			S015	Niv 1	
229			S015	Niv 2	
230			S015	Niv 2	
231			S015	Niv 2	
232			S015	AB	
233			S015	AB	
234			S015	AB	
235			S015	AB	
236			S016	AB	

Fotonummer	Vlak	Spoor in vlak	Spoor in profiel	Coupe	Bodemprofiel
237			S016	AB	
238			S017	AB	
239			S017	AB	
240			S017	AB	
241			S018	AB	
242			S018	AB	
243			S019	AB	
244			S020	AB	
245			S021	AB	
246			S022	AB	
247			S023	AB	
248			S024	AB	
249			S024	AB	
250			S025	AB	
251			S027	AB	
252			S027	AB	
253			S027	AB	
254			S028	AB	
255			S028	AB	
256			S029	AB	
257			S029	AB	
258			S030	AB	
259			S030	AB	
260			S030	AB	
261			S030	AB	
262			S030	AB	
263			S030	AB	
264			S030	AB	
265			S030	AB	
266			S030	AB	
267			S030	AB	
268			S030	AB	
269			S030	AB	
270			S031	AB	
271			S031	AB	
272			S032	AB	
273			S033	AB	
274			S033	AB	
275			S033	AB	
276			S033	AB	
277			S033	AB	
278			S033	AB	
279			S033	AB	
280			S033	AB	
281			S033	AB	
282			S033	AB	
283			S033	AB	
284			S033	AB	

Fotonummer	Vlak	Spoor in vlak	Spoor in profiel	Coupe	Bodemprofiel
285			S033	AB	
286			S033	AB	
287			S033	AB	
288			S033	AB	
289			S033	AB	
290			S034	AB	
291			S035	AB	
292			S037	AB	
293			S038	AB	
294			S039	AB	
295			S040	AB	
296			S040	AB	
297			S041	AB	
298			S041	AB	
299			S042	AB	
300			S042	AB	
301			S044	AB	
302			S044	AB	
303			S044	AB	
304			S045	AB	
305			S045	AB	
306			S045	AB	
307			S046	AB	
308			S046	AB	
309			S046	AB	
310			S046	AB	

Archaeological Solutions bvba
Paardenstraatje 3, 2800 Mechelen

Telefoon +32 (0) 496 27 79 41

Fax +32 (0) 15 330 990

info@archaeological-solutions.be

www.archaeological-solutions.be

